

Asia: VN/22705/2020

Osakeyhtiölain toimivuus ja muutostarpeet

Yleistä

1. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on arvioitu, että osakeyhtiölaki ei ole kokonaisuudistuksen tarpeessa. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

Jos kokonaisuudistuksella tarkoitetaan vastaavanlaatuista rakenteellista uudelleenarviointia, joka tehtiin säädettäessä voimassa oleva osakeyhtiölaki, tällaiseen ei ole tarvetta. Pienet uudistukset, joita molemmissa selvityksissä ehdotetaan merkitsisivät olennaisia muutoksia lakiin, ja voidaan kysyä, täyttäisivätkö ne kokonaisuudistuksen määritelmän. Olennaista on, että pienet muutokset eivät hajota lain kokonaisstruktuuria ja systematiikkaa siten, että rakenne murtuu, ja lain lukeminen vaikeutuu olennaisesti. Jos näin tapahtuu, kokonaisuudistus on tehty suunnittelematta ja huomaamatta, ja ikävintä tällöin olisi, että tämä olisi tapahtunut kaikilta huomaamatta.

2. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on todettu osakeyhtiölain tehtävänä olevan yhtiöoikeudellisten suhteiden sääntelyn (ks. myös HE 109/2005 vp., s. 36). Yritystoiminnan muiden sidosryhmien aseman on todettu määräytyvän pääosin erityislainsäädännön (esimerkiksi ympäristö-, työ-, kuluttaja- ja verosääntely), osakeyhtiölain maksunsaantijärjestyksen (osakkaiden viimesijaisuus) ja muiden tekijöiden perusteella (mm. sidosryhmät, media). Mitä mieltä olet tästä sääntelyn lähtökohdasta?

täysin eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida vastaustasi.

Lähtökohta on alunperinkin kestävä. Suomen osakeyhtiölait (1895, 1978, 2006) ovat määritelleet yhtiön ja sen puolesta toimivien (edustajien) suhteita erilaisiin sijoittajiin ja muihin sopimuskumppaneihin sekä muihin tahoihin, joilla on intressi yhtiöön (esimerkiksi vahingonkorvausvelkojat). Yhtiön johdon velvollisuudet heijastuvat näiden etutahojen intresseihin yhtiön intressin (yhtiön edun) kautta. On täysin luonnollista, että yhtiön edun määrittely kehittyi yhteiskunnan muuttuessa, ottaen huomioon esimerkiksi kokonaisvaltaisesti yhtiön vaikutus yhteiskuntaan ja ympäristöön. Se tapa miten lainoppi on kulloinkin määritellyt yhtiön etua on kehittyvä, ja lainsäätäjät voi sitä myös ohjata. Mielestäni ei ole näin ollen toivottavaa, että esim.

yhtiön edusta. ja yhtiön johdon velvollisuuksista säädettäisiin erityislainsäädännössä, kuten erilaisissa yritysvastuulainsäädäntöhankkeissa on ehdotettu.

3. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 34) on arvioitu, ettei ole välitöntä tarvetta erilliselle pienyhtiölaille. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arvioita.

Polkuriippuvuus on tärkeä ottaa huomioon. Olemme pärjänneet aina yhdellä osakeyhtiölailla, eikä kokemukset sekoilusta kuten Tanskassa, anna ainakaan aihetta poiketa tästä nyt.

4. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 35-38) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty seuraavia osakeyhtiölain peruslinjauksia ja tavoitteita:

- kustannustehokkuus
- joustavuus
- selkeys
- ennakoitavuus
- kansallisen lisäsääntelyn ("gold plating") välttäminen EU:sta johtuvien velvoitteiden kansallisessa täytäntöönpanossa
- sidosryhmien riittävä vähimmäissuoja

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä linjausta/tavoitetta lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Jos yllä olevasta listasta puuttuu mielestäsi jokin tärkeä tavoite tai tavoitteet on esitetty liian yleisellä tasolla, voit kommentoida tavoitteita muutenkin.

Selkeys, ennakoitavuus ja joustavuus ovat tärkeimpiä. Niitten kautta avautuu lain systematiikka, yhtäältä yhtiön edun ymmärtäminen ja sitä kautta tarvittava minimisääntely esimerkiksi yhtiön ja sen osakkeenomistajien ja velkojien suhteen määrittelemiseksi.

5. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 38-48) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty osakeyhtiölain keinovalikoimaa ja sen toimivuutta. Selvityksissä on erityisesti kiinnitetty huomiota seuraaviin sääntelykeinoihin:

- rajoitusten ja muotomääräysten poistaminen ja keventäminen
- säänneltyjen toimintamahdollisuuksien lisääminen
- sääntelyn tahdonvaltaisuuden (hallittu) lisääminen
- yleisten periaatteiden merkityksen korostaminen
- yhtiöiden hyvän hallinnointitavan tarkempi sisältö itsesääntelyn ja yhtiökäytännön varassa
- sääntelyn selkeys
- oikeussuojan tehostaminen

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä keinoa lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Voit myös muuten kommentoida tarkemmin esitettyjä keinoja ja/tai esittää omia täydentäviä keinojasi (yksittäisiä muutosehdotuksia koskevan palautteen pyydämme antamaan jäljempänä ao. kohdissa).

Olennaista osakeyhtiöiden sääntelyssä on rajatylittävien yritysjärjestelyjen sääntely, joka perustuu ainakin toistaiseksi Euroopan unionin lainsäädäntöön, keskeisten yhtiöoikeudellisten periaatteiden

merkityksen korostaminen ja tarvittava selkeyttäminen vähimmäissääntelyllä, ja prosessuaalinen selkeys suhteessa yhtiön johdon ja yhtiön vastuuseen. Sääntelyä mietittäessä on pidettävä mielessä se, miten suhtaudutaan merkittävimpään osakeyhtiöryhmään, pieniin ja keskisuuriin yksityisiin osakeyhtiöihin. Sääntely ei saa harhautua ottamaan kohteekseen esimerkiksi pörssiyrityksiä. Viimeaikainen kehitys EU:n yhtiösääntelyn implementoinnin osalta ei ole mennyt tässä suhteessa yhtään hyvään suuntaan.

6. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 49-53) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty yhtiölain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita sekä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi huomioitavia seikkoja. Mitä mieltä olet näistä osakeyhtiölain tavoitteista?

kilpailukykyisyys ja tehokkuus eivät ole erityisen tärkeitä, mutteivät toisaalta merkityksettä lain tavoitteita

Alla voit kommentoida lain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita:

Jos tehokkuudella tarkoitetaan transaktiokustannusten minimointia, olen samaa mieltä. Sen sijaan "kilpailukyky" on minulle vaikea hahmottaa. Kilpailukyky suhteessa mihin? Muihin yhteisömuotoihin kuin osakeyhtiöön, kuten osuuskuntaan? En näe tarvetta tällaiselle kilpailulle, päinvastoin, eri yhteisömuotojen sääntelyn on oltava joustavaa ja kevyttä, mahdollistaen yhteisömuodon vaihdonkin tarvittaessa. Ei voida ajatella kuitenkaan, että osakeyhtiö olisi koko ajan lainsäädätäjän näkökulmasta se yhteisömuoto johon kaikkien taloudellisten organisaatioiden tulisi pyrkiä.

7. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä yksittäisiä yhtiölain muutostarpeita on käsitelty ns. arviointityökalun avulla. Arviointityökalussa muutostarpeiden toteuttamiskelpoisuutta ja merkittävyyttä arvioitiin pisteyttämällä muutostarpeet viiden arviointikriteerin perusteella (s. 56-58). Kriteereitä olivat: 1) konsensus muutostarpeen merkityksellisyydestä, 2) muutostarpeen konkreettinen toteutus, 3) yhteiskunnallinen vaikuttavuus, 4) todennäköisyys konkreettiselle parannukselle ja 5) toteutuksen vaatavuus ja riskit. Mitä mieltä olet arviointityökalun mukaisen tarkastelun tarkoituksenmukaisuudesta?

arviointityökalun mukainen tarkastelu ei ole tarkoituksenmukaista, muttei hyödytöntäkään

Alla voit kommentoida yleisesti arviointityökalun kriteerejä ja niiden soveltamista:

Arviointityökalu on mielenkiintoinen ratkaisu, mutta sen varaan ei oikeuspoliittisia arviointeja ja niiden painotuksia voida rakentaa.

8. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain kehittämisen tavoitteita, lähtökohtia, keinoja sekä lain kehittämisessä huomioon otettavia seikkoja:

Olennaista on, että osakeyhtiölaki vastaa ainakin näihin kysymyksiin: Miten vastuu veloista ja aiheutetuista vahingoista järjestetään, toisin sanoen, missä tilanteissa yhtiön itsensä kanssa on vastuussa myös joku yhtiön etutahoista kuten johdon jäsenet ja osakkeenomistajat, mukaan luettuna määräävä osakkeenomistaja (esim. konsernissa). Toisaalta vastuun samastuksesta ei ole syytä säätää nimenomaisesti. Rajat ylittävä vastuu ja rajat ylittävät yritysjärjestelyt ovat toinen keskeä kysymys. Molemmat edellyttävät hallinnollista ja prosessuaalista selkeyttä, mukaan luettuna kansainvälisyksitysoikeudellinen lainvalinta ja oikeuspaikkamäärittely.

On myöskin oltava selkeitä sen suhteen, että osakeyhtiön oikeushenkilöllisyydestä ja osakkeenomistajien roolista osakeyhtiössä seuraa, että osakkeenomistajat eivät ole yhtiön omistajia. Osakkeenomistajat omistavat osakkeet jotka tuovat heille yhtiössä oikeuksia ja velvollisuuksia. Olen

ollut hieman hämmästynyt, että tämä mielestäni itsestäänselvyys ei ole itsestäänselvyys Suomessa. Ehkä se vaatii tarkentamista edelleenkin. Jos nimittäin tästä luovutaan, avataan portit myös osakkeenomistajien henkilökohtaiselle vastuulle tavalla, joka on hallitsematon. Nykyinen vastuun samastusta koskeva doktriini on pitänyt asian pidättyvän luonteensa takia hallinnassa.

Osakeyhtiöiden digitalisointi

9. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 59 ja 73-83) ehdotetaan osakeyhtiölakiin (1 luku) lisättäväksi uusi selventävä yleissäännös digitaalisista toimintatavoista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Tämä ja siihen liittyvät muut ehdotukset (ks. alla olevat kysymykset) ovat keskeisin yksittäinen kysymys tässä selvityksessä ja kannatan sitä lämpimästi.

10. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 59 ja 79-80) mukaan laissa tulisi säätää osakkeenomistajan sähköisen yhteystiedon toimittamisesta yhtiölle (yhtiöjärjestysmääräys) sekä osakasluetteloon kerättävien sähköisten yhteystietojen rajoitetusta julkisuudesta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Olennaista on ottaa huomioon tietosuojan vaatimukset.

11. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 60 ja 83-105) ehdotetaan osakkeiden digitalisoinnin ja keskitetyn osakasluettelon edistämistä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta ja selvityksessä kuvattuja toteutusvaihtoehtoja.

Kannatan lämpimästi.

12. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60 ja 80-83) ehdotetaan sähköisiin yhtiökokouskutsuihin siirtymiseksi kirjallisen kokouskutsun vaatimuksen korvaamista henkilökohtaisen kokouskutsun vaatimuksella (OYL 5:20). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan lämpimästi.

13. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 105-116) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää mahdollisuudesta järjestää täysin virtuaalinen yhtiökokous ilman perinteistä fyysistä kokouspaikkaa (OYL 5:16). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan yllä olevia ehdotuksia lämpimästi. Tämä on kuitenkin erityisen tärkeä kohta, ja sen eteenpäinvieminen kaikissa yhteisömuodoissa on tärkeää nyt kun meillä on hieman hengähdysaikaa koronalakia jatkettaessa. Mutta koronalakiaan ei ole pystynyt ratkaisemaan perusongelmaa, eli tarvetta täysin virtuaaliseen yhtiökokoukseen ilman perinteistä kokouspaikkaa.

14. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 115-116) on hahmoteltu seuraavia täysin virtuaalisen yhtiökokouksen sääntelyn keskeisiä periaatteita:

- täysin virtuaalinen yhtiökokous on mahdollinen kaikille osakeyhtiöille
- täysin virtuaalisen yhtiökokouksen pitäminen edellyttää nimenomaista yhtiöjärjestyksen määräystä
- hallitus päättää täysin virtuaalisen yhtiökokouksen järjestämisestä kutsuessaan yhtiökokousta koolle, jolle yhtiöjärjestyksessä veloiteta täysin virtuaalisen kokouksen järjestämiseen
- täysin virtuaalisen kokouksen järjestäminen ja riittävät osallistumisohteet tulee esittää selkeästi kokouskutsussa
- osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla
- osakkeenomistajalla on oltava tavallista yhtiökokousta vastaava reaaliaikainen mahdollisuus esittää kysymyksiä, käyttää puheenvuoroja, tehdä ehdotuksia sekä äänestää
- yhtiökokousasiakirjat on pidettävä esillä yhtiön internetsivuilla tai virtuaalisessa yhtiökokouksessa käytettävällä alustalla
- mahdollisena vähemmistönsuojaelementtinä olisi harkittava, tulisiko osakkeenomistajien vähemmistölle (esimerkiksi 1/10 kaikista osakkeista) antaa oikeus vaatia fyysisen yhtiökokouksen järjestämistä

Mainitse alla mielestäsi tärkeimmät periaatteet täysin virtuaaliselle yhtiökokoukselle. Halutessasi voit perustella vastauksesi tai kommentoida muuten ehdotusta. Jos sääntelyn periaatteita ei vastausvaihtoehdossa ole mielestäsi kuvattu riittävän kattavasti, voit myös ehdottaa omia lisäedellytyksiä tai huomioitavia seikkoja.

Täysin virtuaalinen yhtiökokous mahdollinen kaikille osakeyhtiöille ilman vaatimusta yhtiöjärjestyksensä määräämistä. Jos joku nyt haluaa asettaa kapuloita itselleen, olisi tietysti mahdollista, että yhtiöjärjestyksessä määrättäisiin, ettei virtuaalista yhtiökokousta saa järjestää. Tämän määräyksen yli voitaisiin tietysti kävellä sen jälkeen osakkeenomistajien yksimielisyydellä.

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä virtuaalisesta yhtiökokouksesta. Muutoin asia jää hallituksen harkintaan. On selvää, että yhtiökokouskutsussa (ks. jo yllä) on annettava selkeät ohjeet osallistumiseen niin virtuaaliseen kuin fyysiseenkin yhtiökokoukseen.

Selvää tietysti on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Yhtiöille on annettava joustonvaraa järjestää osakkeenomistajien kyselyoikeus tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaikilla yhtiöillä ei tarvitse olla internetsivuja mutta alustapalveluja on syytä aktiivisesti kehittää yhtiöiden käyttöön.

Itse en kannata veto-oikeuksia ylipäättään, mutta en ainakaan pienelle vähemmistölle annettavaa oikeutta torpata virtuaalinen yhtiökokous.

15. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 117-118) mukaan pörssiyhtiöiden verkkosivujen osoitteen rekisteröimisen tulisi olla pakollista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Tätäkin kannatan lämpimästi.

16. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60) mukaan rekisteriviranomaisen kielivaatimuksia tulisi keventää siten, että englanninkieliset liiteasiakirjat voitaisiin lähtökohtaisesti toimittaa rekisteriviranomaiselle ilman virallista käännöstä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan lämpimästi

17. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiöiden digitalisointia koskevia arvioita ja ehdotuksia:

Kannatan lämpimästi.

Yrityksen yhteiskuntavastuun täsmentäminen

18. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 60-61 ja 149) mukaan ei ole perusteltua täsmentää yhtiön toiminnan tarkoitusta (OYL 1:5 §) ja johdon tehtävää (OYL 1:8 §) koskevia yleissäännöksiä. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

Ks. yllä. Mielestäni yhtiön toiminnan tarkoituksen ja johdon velvollisuuksien täsmentäminen osakeyhtiölaissa (kuten osuuskuntalaissakin) on tärkeää yhteisölain systematiikan kautta. Ehdotukset (joita olen itsekin ollut mukana tekemässä), jossa yhtiön laista ja yhtiöjärjestyksestä/säännöistä ilmenevä tarkoitus täsmennetään kestävä arvonluonnin kautta toimimiseen planeetan rajoissa ja ottaen huomioon yhtiön toiminnan vaikutukset yhteiskuntaan ja ympäristöön selkeyttää johdon velvollisuuksia, mutta ottaa huomioon yhteisöjen välillä olevat erot toiminnan tarkoituksen yksityiskohtaisessa määrittelyssä, onko tarkoitus esimerkiksi voiton tuottaminen osakkeenomistajille tai palvelujen tuottaminen jäsenille, taikka jopa muu kuin taloudellinen tarkoitus. On olennaisen tärkeää, että nämä keskeiset kysymykset pysyvät osakeyhtiölain regiimissä, eikä niistä säädetä erityislainsäädännössä kuten edellä jo viittaamissani hankkeissa erilaisiksi yritys vastuulainsäädännöiksi.

19. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 150-151) on arvioitu mahdollisuutta helpottaa yhtiön toiminnan tarkoituksen täydentämistä/tarkentamista kontrolloidulla tavalla siten, että (rajoitetun) yhteiskuntavastuun lisäksi myös osakkeenomistajien varallisuus oikeudet olisivat kohtuullisella tavalla määriteltyjä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä selvitettävä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Osakeyhtiölain tahdonvaltaisuuden periaate (OYL 1:9) antaa sinänsä laajat mahdollisuudet määritellä yhtiön toiminnan tarkoitusta olettamasäännöksestä (OYL 1:5) poikkeavaksi. Voi myös olla, että emme ole kyenneet oikeuskirjallisuudessa ja oikeuskäytännössä selkeästi tuomaan esille, mikä on yhtiön toiminnan tarkoituksen ja sen tavan, miten yhtiön toiminnan tarkoitusta toteutetaan,

välistä suhdetta. Tästä johtuen asiasta on ollut hämmennystä jopa pörssiyhtiöiden hallituksissa. Näin ollen esimerkiksi pitäytyminen liiketoimintamallissa, joka ottaa huomioon planeetan rajat ja yhtiön toiminnan vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan ei ole kysymys yhtiön toiminnan tarkoitukseen puuttumisesta. (Tässä mielessä mainitun selvityksen sivulla 150 esitetty esimerkki on mielestäni harhaanjohtava, koska siinä on kysymys tosiaankin siitä tavasta, miten yhtiön toiminnan tarkoitusta toteutetaan, esimerkiksi ottaen huomioon kestävän arvonluonnin tavoite, eikä toiminnan tarkoituksen muuttamisesta. Sinänsä esimerkissä mainittu tilanne kuuluu mielestäni hallituksen yleistoimivaltaan, eikä edellyttäisi ylipäätään yhtiöjärjestyskeskustelua.)

Jos tarkastellaan nyt tässä puheena olevaa, täysin toista kysymystä, eli sitä, että yhtiön toiminnan tarkoitusta todellakin muutetaan, olisin itse pidättyväinen sellaisen helpottamiseen, eli esimerkiksi aitoon ehdotukseen mutta osakeyhtiön toiminnan tarkoitus muuksi kuin voiton tuottamiseksi osakkeenomistajille. Suostumusvaatimus on yleinen lähtökohta toiminnan tarkoitusta muutettaessa, se ilmenee myös yritysmuodon muutosta koskevasta sääntelystä, esimerkiksi muutettaessa osakeyhtiö osuuskunnaksi (OYL 19:5).

Koska hämmennystä kuitenkin on, asiaa on ehkä syytä selventää. Sinänsä on paradoksaalista, että on vireillä hankkeita, jotka ottaisivat tämän keskustelun kokonaan pois yhtiöiltä, niiden johdolta ja osakkeenomistajilta (ks. edellä mainitsemani yritysvastuulainsäädäntöhankkeet).

20. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 151-152) on arvioitu mahdollisuutta täsmentää osakeyhtiölain vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä siten, että ne korostaisivat johdon velvollisuutta noudattaa ympäristölainsäädäntöä (käännetty todistustaakka). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä selvitettävä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Minusta ehdotus on erikoinen (sillä voi olla taustoja, joita en tunne) eikä sovellu osakeyhtiölain systematiikkaan. Ympäristövahinkojen korvaamisesta annettu laki perustuu ankaraan vastuuseen ja mahdollistaa (7 §) erityistapauksessa yhtiön edustajien suoran vastuun. Kieltämättä myös ympäristörikoslainsäädäntö tuottaa ongelmallisia yhtiöoikeudellisia seuraamuksia (kuten perunahiutaletapaus, KKO 2016:58). En kuitenkaan poimisi velvollisuutta noudattaa ympäristölainsäädäntöä yhtenä erityistapauksena osakeyhtiölain vahingonkorvaussäännöksiin, se avaisi portin myös muille vaatimuksille, esim. työsuojelulainsäädännölle tai kuluttajalainsäädännölle ja niiden rikkomiselle. Tämä ehdotus on juuri sellainen, jota yleisellä tasolla käsittelin jo yllä painottaessani osakeyhtiölain systematiikan merkitystä.

21. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön yhteiskuntavastuun täsmentämistä koskevia arvioita ja ehdotuksia:

Selvitysten lukemista hankaloittaa käsitteiden täsmentymättömyys. Yhteiskuntavastuuksi yleisesti kutsutussa ilmiössä on kyse esimerkiksi eri asiasta kuin kestävässä arvonluonnissa jossa otetaan huomioon planeetan rajat ja yhtiön vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan. Puhe sidosryhmistä ja pitkän aikavälin arvonluonnista on puolestaan nekin eri keskusteluja. Yksi keskustelu on kestävän arvonluonnin huomioon ottaminen itsesääntelyssä kuten pörssiyhtiöiden hallinnointikoodeissa (kuten enevässä määrin tapahtuu keski-Euroopassa). Jotenkin minulle on syntynyt kuva, että Suomessa ja pohjoismaissa ei olla vielä ainakaan akateemisessa keskustelussa ns. kärryillä keskustelun monimuotoisuudesta ja täsmällisyyden vaatimuksista sekä niistä vaaroista, jotka syntyvät keskustelun luovuttamisesta yhteisölainsäädännön ulkopuolelle. Keskustelu on kuitenkin

nyt vilkasta Euroopan unionissa. Tässä keskustelussa on olennaista siis myös erottaa keskustelu yhtiön toiminnan tarkoituksen toteuttamistavan täsmentämisestä johdon velvollisuuksien täsmentämiseksi ja erilaiset hankkeet säätää erillislainsäädäntöä "yhteiskuntavastuusta". Sama vaara on selkeästi myös Suomessa, jos tällaisiin oikeusministeriön hallinnonalan ulkopuolisiin erillislainsäädäntöratkaisuihin mennään esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön valmisteleman yritysvastuulainsäädännön kautta.

Muuttuvan työnteon ottaminen huomioon sääntelyn rakenteissa

22. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 161-171) mukaan tiliotetta/maksukuittia tulisi pitää riittävänä todisteena kaikkien yksityisten yhtiöiden osakkeiden maksujen kontrolloinnissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Erinomaisen hyvä ehdotus.

23. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 171-183) suositellaan, että yksityisissä yhtiöissä vaatimus apporttimaksujen pakollisesta tilintarkastajan lausunnosta muutettaisiin ns. "turvasatamasäännökseksi". Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Apporttisääntelyn keventäminen on tärkeä muutostarve. Ehdotettu opt-in-malli on harkinnan arvoinen.

24. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 183-194) mukaan voidaan harkita osakeyhtiölaissa säädettäväksi vaatimuksesta, jonka perusteella erityisen tarkastuksen suorittajan tulee toimittaa tarkastusraportti myös suoraan hakijalle (OYL 7 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe tällaiselle säännökselle tarvetta.

25. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 202) mukaan osakkeiden vaihdannanrajoituslausekkeita koskevasta tyyppipakkoperiaatteesta luopumiselle ei ole yksiselitteistä kannatusta. Olisiko mielestäsi syytä luopua tyyppipakkoperiaatteesta?

ei

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Ottaen huomioon selvityksen perustelut, en näe tällaiselle muutokselle nyt tarvetta. Osakassopimuksella on oma paikkansa yhtiön osakkeenomistajien välisten suhteiden järjestämisessä.

26. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää ns. etuostolausekkeesta (OYL 3 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kun ja jos tyyppipakkoperiaatteesta ei luovuta, etuostolauseketta koskeva säännös voisi olla perusteltu.

27. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202-205) mukaan osakeyhtiölakiin tulisi sisällyttää informatiivinen maininta, jonka perusteella osakkeenomistajalle voidaan antaa oikeus, mutta ei velvollisuutta, lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet (OYL 15:10). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia myös yhtiöjärjestysmääräys osakkeenomistajan velvollisuudesta lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet.

En näe ehdotukselle tarvetta.

28. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 207-212) ehdotetaan OYL 18:1 §:n täydentämistä siten, että lunastusraja on mahdollista määrätä yhtiöjärjestyksessä toisin vähemmistön eduksi; ts. vähemmistöosakkaat voisivat vaatia lunastusta pienemmälläkin omistuksen keskittymisellä kuin 90 % ja vastaavasti enemmistöomistajan lunastuskynnystä voitaisiin nostaa korkeammalle kuin 90 % ("epäsymmetrinen tahdonvaltaisuus"). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia yhtiöjärjestysmääräys, jonka perusteella vähemmistöosakkeiden oikeus vaatia lunastusta syntyisi vasta korkeamman kuin 90 % omistuksen keskittymisen johdosta.

Olen samaa mieltä selvityksessä esitetyn kanssa, en näe tälle nyt tarvetta.

29. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 216-219) ehdotetaan mahdollistettavaksi julkinen rekisteröityminen yhdenyhtiöksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En kannata, tämä saattaa aiheuttaa enemmän ongelmia konserneissa kuin ratkaista niitä. Käytännössä tytäryhtiön hallintomalli saadaan hyvin yksinkertaiseksi.

30. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 222) ehdotetaan ns. malliyhtiöjärjestyksen laatimista verkostotalouden yrityyksille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe ehdotukselle tarvetta.

31. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 219-221) mukaan yleistoimialan käytön rajoittaminen ei ole osakeyhtiöoikeuden näkökulmasta perusteltua. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

Samaa mieltä selvityksessä esitetyn kanssa.

32. Alla voit kommentoida yleisesti muuttuvan työnteon huomioon ottamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

Selvästikin osuuskuntalaki on haastavampi tässä suhteessa, miksi laki ei palvele parhaalla mahdollisella tavalla osuustoimintayrittämisen tarpeita. Erityinen (suppeampi ehkä) selvitys osuuskuntalaista olisi tarpeen vaikka tämä selvitys antaa hyviä virikkeitä osuuskuntalain uudistamisen pohdintaan myös.

Osakeyhtiölain tarjoama oikeussuoja

33. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 231-237) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi yhtiön vahingonkorvausvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Säännökselle ei ole tarvetta, kuten olen jo aiemmin todennut. Kansainvälisyksityisoikeudellisesti on kuitenkin mielenkiintoinen kysymys, millä perusteella sellaiset ulkomaiset vahingonkäräjät, joille on aiheutunut vahinkoa suomalaisen osakeyhtiön tytäryhtiön tai muun arvoketjussa olevan yrityksen, jota suomalainen yhtiö kontrolloi, voivat vaatia suomalaiselta kontrolliyhtiöltä vahingonkorvausta sen johdon laiminlyötyä valvontavelvollisuutensa estää esimerkiksi ympäristövahingon tai ihmisoikeuksia rikkoen aiheutetun vahingon syntyminen konsernissa tai arvoketjussa. Tämä liittyy myös kysymykseen erilaisista eurooppalaisista ja kansallisista hankkeista yritysvastuuta ja sen tehokasta toteuttamista koskevaksi lainsäädännöksi.

34. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 237-242) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi, tulisiko osakeyhtiölakiin ottaa säännös, jonka perusteella yhtiöllä on regressioikeus johtohenkilön aiheuttamaan vahinkoon. Oikeus voisi tietyissä tilanteissa ulottua yli johdon vastuuta koskevan viiden vuoden kanneajan. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe ehdotukselle tarvetta.

35. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 242-244) ehdotetaan selvitettäväksi johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuuden rikkomiseen perustuvan vahingonkorvausvelvollisuuden laajentamista osakkeenomistajien eduksi tietyissä tilanteissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Mielestäni tällaiseen johdon suoraan vastuuseen osakkeenomistajaa kohtaan ei ole tarvetta, päinvastoin, se vaarantaa johdon yleistoimivallan käyttämisen, joka on myös perusta kehittää sitä yllä kuvatulla tavalla ottamaan huomioon nykyistä paremmin yhtiön toiminnan tarkoituksen määrittely kestävän arvonluonnin puitteissa.

36. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 244) ehdotetaan selvitettäväksi yhteisvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa niitä tilanteita varten, joissa useat tahot ovat yhdessä aiheuttaneet vahingon. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe ehdotukselle tarvetta.

37. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 247-258) ehdotetaan selvitettäväksi osakeyhtiöriidan määrittelemistä osakeyhtiölaissa ja osakeyhtiöriitojen keskittämistä 1–2 käräjäoikeuteen. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe ehdotukselle tarvetta. Yleisten tuomioistuinten määrän väheneminen on vaikuttanut positiivisesti oikeudenkäytön laatuun. Osakeyhtiöoikeudellisia riitoja (mukaanluettuna asunto-osakeyhtiöoikeudelliset riidat) on varsin paljon verrattuna esimerkiksi osuuskuntaoikeudellisiin riitoihin. Osuuskuntalakia koskevassa keskustelussa ei ole noussut tarvetta tällaiseen keskittämiseen (päinvastoin, kun osuuskunnat ovat tyypillisesti alueellisia). Mielestäni säännös vain lisäisi rajanvetovaikeuksia ja näin strategista käyttäytymistä (forum shopping) ja transaktiokustannuksia.

38. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 257) mukaan on syytä selvittää lakisääteisen välimiesmenettelyn käytön laajentamista rajattuihin asiaryhmiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe tällaiselle ehdotukselle lainkaan tarvetta, päinvastoin, se voi estää osakkeenomistajien pääsyä oikeuksiinsa.

39. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 259-263) ehdotetaan riippumattoman asiantuntijaelimen perustamista lausumaan ennakkollisesti osakeyhtiölain ja osakeyhtiöoikeudellisten periaatteiden tulkinnasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Näen ehdotuksen täysin tarpeettomana, transaktiokustannuksia ja hallinnollisia kustannuksia aiheuttavana, ja lainkäyttöä sekavoittavana.

40. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 263-265) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin lisätä vastuuvakuuttamista koskeva säännös. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe säännökselle tarvetta.

41. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain tarjoamaan oikeussuojaan liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

Minulle tulee tunne, ettei ehdotuksia ole kirjoitettu osakeyhtiöiden enemmistön, pk-yritysten osakkeenomistajien ja johdon (jotka ovat usein samoja henkilöitä) näkökulmasta, vaan yhtiöoikeudellisia asioita hoitavan asianajotoimiston (joka selvityksen on laatinut) näkökulmasta. Lain pitäminen yksinkertaisena on minusta erityisen tärkeä lähtökohta prosessuaalisten kysymysten osalta. Jos ehdotuksia arvioitaisiin osuuskunnan, jota koskeva sääntely ei Suomessa poikkea osakeyhtiöiden sääntelystä tältä osin, näkökulmasta, ne eivät näyttäytyisi tarpeellisina, eikä sellaisia ole myöskään vaadittu.

Varojen jako

42. Velkojensuojaselvityksessä (s. 104) ehdotetaan tasetestin säilyttämistä kaikkien osakeyhtiöiden osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Tasetesti on polkuriippuvaisimpia osakeyhtiöoikeudellisia säännöksiä globaalisti (ehkä joitain Yhdysvaltojen osavaltioita lukuunottamatta), ja erityisesti Euroopassa. Sen poistamista on pohdittu useaan kertaan sekä kansallisesti eri valtioissa että Euroopan unionissa, eikä tarvetta ole nähty.

43. Velkojensuojaselvityksessä (s. s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin dokumentointivelvollisuudesta (maksukykyvarmenne). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

44. Velkojensuojaselvityksessä (s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin mukaisen arvion suorittamisajankohdasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

45. Velkojensuojaselvityksessä (s. 104-105) ehdotetaan kaikkien osakeyhtiöiden oman pääoman jakamista vapaaseen ja jakokelvottomaan omaan pääomaan (OYL 8:11.1-2 §) sekä jakokelpoisten varojen määrittelyä nykyistä sääntelyä vastaavasti (OYL 13:5 §). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

46. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104 ja 222-) esitetään velkojiensuojamenettelystä luopumista yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen yhteydessä (julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. jäljempänä kysymykset 48 ja 49). Sama koskisi kaikkien yhtiöiden osalta myös vanhoja ylikurssi- ja vararahastoja. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

47. Alla voit kommentoida yleisesti varojenjaon edellytyksiin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

Selvitys on erittäin asiantunteva ja ehdotukset perusteltuja.

Velkojiensuojamenettely osakepääoman alentamisessa, sulautumisessa ja jakautumisessa

48. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 223) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamiseen sovellettavan velkojiensuojamenettelyn kuulutusajan lyhentämistä (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

49. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 222) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osalta tappion kattamiseksi tehdyn osakepääoman alentamisen aiheuttaman varojenjaon kolmen vuoden karenssiajan (OYL 14:2.2 §) poistamista (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan selvityksen hyvin perusteltua ehdotusta.

Velkojiensuojaselvityksessä muita osakepääoman alentamisen sääntelyvaihtoehtoja (tilintarkastajan lausunto, velkojan vastustusoikeuden sääntely, s. 224) ei pidetty siinä määrin toteuttamiskelpoisina, että niiden osalta olisi kirjoitettu säännösluonnokset. Alla voit halutessasi kommentoida näitä muita vaihtoehtoja tai esittää oman vaihtoehtosi sääntelyn kehittämiseksi:

Olen samaa mieltä selvityksessä esitetyn kanssa, eivät ole toteuttamiskelpoisia.

50. Velkojensuojaselvityksessä (s. 247-) esitetään kahta vaihtoehtoista ratkaisua sulautumista ja jakautumista koskevan velkojensuojamenettelyn kehittämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: velkojensuojamenettely toteutetaan yhtiön velkojille vain silloin, jos tilintarkastaja katsoo, että yritysjärjestely on omiaan vaarantamaan yhtiön velkojen maksun

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Transaktiokustannusten alentamisen näkökulmasta ensisijainen vaihtoehto on perusteltu.

51. Velkojensuojaselvityksen (s. 255) mukaan sulautumiseen ja jakautumiseen liittyviä määräaikoja olisi mahdollista lyhentää. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta. Halutessasi voit kommentoida, tulisiko lyhentämisen koskea kaikkia sulautumisia ja jakautumisia vai tiettyjä tarkemmin rajattuja järjestelyjä (esim. täysin omistetun tytäryhtiön sulautuminen, jossa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettely ei tule kyseeseen).

Kannatan yleisenä säännöksenä.

52. Velkojensuojaselvityksen (s. 263) mukaan laissa ei ole tarpeen määritellä velan tai velkojan käsitettä. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Olen teemaa useaan kertaan itsekin pohtinut. Voin kannattaa nyt ehdotusta.

53. Alla voit kommentoida yleisesti velkojensuojamenettelyihin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

Ehdotukset ovat hyvin perusteltuja ja selvitys tältä osin erittäin korkealaatuinen.

Yhtiön oman pääoman menettäminen ja purkaminen

54. Velkojensuojaselvityksessä (s. 50-57) on käsitelty kolmea vaihtoehtoista mallia yhtiön oman pääoman menettämistä koskevan säännöksen (OYL 20:23 §) selventämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

muu vaihtoehto: mikä? [Oman pääoman menettämisen sääntelystä luopuminen kaikkien yksityisten yhtiöiden osalta.]

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Mielestäni pakkoselvitystiläsääntelyn jämät voitaisiin nyt lopullisesti poistaa osakeyhtiölaista ja jättää jäljelle pakollinen yhtiödirektiivistä seuraava minimisääntely julkisten osakeyhtiöiden osalta.

55. Velkojensuojaselvityksessä on yhtiön purkamisen osalta (s. 183--193) käsitelty neljää sääntelyvaihtoehtoa yhtiön purkamisen helpottamiseksi. Ehdotetut mallit on tarkoitettu vaihtoehtoisiksi nykyisen purkumenettelyn rinnalle. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: lisätään lakiin uusi, kaikkiin yksityisiin osakeyhtiöihin sovellettava kevennettyä purkumenettelyä koskeva säännös

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Tältä osin osin mahdollisimman liberaalin vaihtoehdon kannalla. Siksi kannatan ensisijaista vaihtoehtoa.

56. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön purkamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

Lähtökohtaisesti yhtiödirektiivin soveltamisala tulisi koko osakeyhtiölaissa rajata vain julkisiin yhtiöihin. Koskee kaikkia selvityksen direktiiviherkkiä kohtia.

Sääntelyn sujuvoittaminen

57. Velkojensuojaselvityksessä on omien osakkeiden hankinnan rahoituskiellon (OYL 13:10 §) osalta käsitelty kolmea erilaista sääntelyvaihtoehtoa (s. 57-81). Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: yksityisen osakeyhtiön osalta ei erillistä rahoitusapusääntelyä ja julkisten yhtiöiden osalta sovelletaan yhtiöoikeusdirektiivin mahdollistamaa poikkeusta

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Yhtiödirektiivin soveltaminen on rajoitettava julkisiin yhtiöihin ja niidenkin osalta pyritään vetämään rajoitukset minimiin.

58. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 274) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin sisällyttää keskeiset olettamasäännökset äänileikkurista (äänileikkuri edellyttäisi kuitenkin aina nimenomaista yhtiöjärjestysmääräystä). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe säännökselle tarvetta.

59. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 278) mukaan laissa olisi syytä säännellä siitä, millä edellytyksillä luottamuksellista hallustietoa voidaan antaa ulkopuolisille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe säännökselle tarvetta.

60. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 282) ehdotetaan osakeantijärjestelyjen helpottamiseksi, että omien osakkeiden luominen yhtiölle itselleen tehtäisiin nykyistä helpommaksi. Vaihtoehtoisesti ehdotetaan osakkeiden maksukontrollin lieventämistä erityisesti pörssiyhtiöiden osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

En näe säännökselle tarvetta.

61. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 298) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää yhtiön kotipaikan siirrosta ETA-alueella tai myös sen ulkopuolella. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Yhtiödirektiivin vuoden 2019 muutosdirektiivi edellyttää osakeyhtiölain avaamista rajatylittävien sulautumisten, jakautumisten ja konversioiden osalta. Sääntelyllä on suhteellinen kiire. On tärkeää priorisoida tämä hanke, eikä ryhtyä haalimaan samaan yhteyteen liian suurta uudistuspakettia. Mielestäni kansallisessa lainsäädännössä voitaisiin vallan laajentaa sääntelyn soveltamisalaa myös Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

62. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 299) ehdotetaan, että rajat ylittävä sulautuminen sallittaisiin osakeyhtiölaissa myös EU/ETA:n ulkopuolelle rekisteröityjen yhtiöiden kanssa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Kannatan ehdotusta, tämä voidaan ottaa esille nopeastikin, kun osakeyhtiölaki avataan yhtiödirektiivin vuoden 2019 muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi rajatylittävien sulautumisten, jakautumisten ja konversioiden osalta.

63. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 300) ehdotetaan harkittavaksi osakeyhtiölakiin säännöksiä liiketoimintasiirrosta järjestelyjen yksinkertaistamiseksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Ehdotus on mielenkiintoinen, mutta en näe sille nyt kuitenkaan tarvetta.

64. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 303) ehdotetaan johdon vastuuta määrittävää liiketoimintapäätösperiaatetta (business judgment rule)koskevan säännöksen ottamista osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Ehdotus on mielenkiintoinen. Mielestäni liiketoimintapäätösperiaatteen sisältö on vakiintunut oikeuskirjallisuudessa ja -käytännössä, enkä näe ainakaan nyt säännökselle akuuttia tarvetta. Säännöksen sisältöä on kuitenkin tarkkaan pohdittava, ottaen huomioon paineet johdon yritysvastuun korostamiseksi (due diligence). Selvää on, että kyseessä on tärkeä puolustautumiskeino (defence), mutta ei kuitenkaan turvasatama (safe harbour), jonka merkitys vain korostuu, kun keskustelu kestävän arvonluonnin vaatimuksesta vahvistuu sekä Euroopan unionissa että kansallisesti.

65. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 304) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi keskinäisiä yhtiöitä koskevien olettasäännösten sisällyttämistä osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Ehdotus on mielenkiintoinen. On totta, että merkittävä osa osakeyhtiöistä on osuustoimintayrityksiä. Ehkä voisi olla järkeä ottaa osakeyhtiölakiin keskinäisiä yhtiöitä koskeva luku, joka valmisteltaisiin synkronissa asunto-osakeyhtiölain, vakuutusyhtiölain ja osuuskuntalain kanssa.

Nimenomaisesti haluan korostaa, että kysymystä negatiivisesta lunastushinnasta OYL 18 luvun mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastuksessa ei ole tarve säännellä lainsäädännössä.

66. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 267) ehdotetaan lähipiirin määritelmän, esteellisyyssääntelyn pörssiyhtiön yhtiökokouksessa ja muiden SHRD II -liitännäisten säännösten (OYL 1:11, 1:12, 5 ja 6 luvut) selventämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Olen samaa mieltä selvityksessä esitetyn kanssa, SHRD II -direktiivi implementoitiin Suomessa todella hankalalla tavalla. On myös periaatteellisesti ongelmallista, että osa Suomen pakottavaa lainsäädäntöä on maksumuurin takana. Lainsäädännön maksullisuus ei lähtökohtaisesti kuulu oikeusvaltion peruspiirteisiin.

67. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 65 ja Liite 5 s. 266) on arvioitu yleistä osakeyhtiölain sujuvoittamista. Selvityksessä tunnistettiin yli sata erilaista muutosehdotusta, joista suurin osa on tekniluonteisia. Selvityksen laatijoiden käsitys on, että ainakin osan näistä kustannus-hyötysuhde on hyvä ja siksi ne kannattaisi toteuttaa. Kaikkien kehittämisehdotusten arviointi ei ole osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen puitteissa ollut mahdollista. Tästä syystä ehdotukset on asetettu tärkeysjärjestykseen käyttäen em. viisikriteeristä arviointityökalua (ks. Liite 7 s. 348) ja 28 eniten pisteitä saanutta ehdotusta on arvioitu tarkemmin sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevassa osiossa.

Alla voit antaa mahdolliset kommentit niistä osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (liite 5) esitetyistä sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevista arvioista ja ehdotuksista, joista ei ole nimenomaista kysymystä edellä:

En näe tarvetta tällaiseen de facto -kokonaisuudistukseen ilman että asiaa tarkastellaan kokonaisuudistuksena (ks. kommenttini yllä alussa.)

Muut kommentit

68. Tässä osiossa voit halutessasi kommentoida aiheita ja tehdä ehdotuksia, joita selvityksissä ja tässä lausuntopyynnössä ei ole käsitelty. Voit myös antaa muuta palautetta, joka on mielestäsi syytä ottaa huomioon osakeyhtiölain muuttamista koskevista hankkeista päätettäessä.

Korostan vielä tässä yhteydessä, että uudistusehdotuksia on arvioitava samanaikaisesti myös osuuskuntalain näkökulmasta. Osuuskuntalaki voi myös toimia testinä säännösten arvioinnille siinä suhteessa, että jos säännösehdoituksille ei voi nähdä tarvetta osuuskunnassa, pitää olla erityinen syy, miksi vastaava sääntely tarvittaisiin osakeyhtiölaissa, kun yhteisömuodot on saatettu sääntelyssä muistuttamaan niin paljon toisiaan.

Jukka Mähönen
Helsingin ja Oslon yliopistot